

PRESUDA SUDA

30. travnja 1974.(*)

U predmetu 181/73,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio Tribunal de première instance de Bruxelles (Prvostupanjski sud u Bruxellesu, Belgija), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

Société de personnes à responsabilité limitée R. & V. Haegeman, Bruxelles,

i

État belge, koju zastupa ministar gospodarstva, Bruxelles,

o tumačenju određenih odredaba „Sporazuma o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke”, potpisanih 9. srpnja 1961. u Ateni, i Protokola br. 14 navedenog u Završnom aktu tog Sporazuma, u pogledu pitanja je li kompenzacijsko davanje, koje je predviđeno člankom 9. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 816/70 od 28. travnja 1970., primjenjivo na grčka vina koja se uvoze u Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luxembourg,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner i M. Sørensen, predsjednici vijeća, R. Monaco (izvjestitelj), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh i A. J. Mackenzie Stuart, suci,

nezavisni odvjetnik: J.-P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Presudom od 17. listopada 1973., koju je Sud zaprimio 7. studenoga 1973., Tribunal de première instance de Bruxelles (Prvostupanjski sud u Bruxellesu) uputio je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u prethodna pitanja o tumačenju članka 9. stavka 3. Uredbe

Vijeća br. 816/70 od 28. travnja 1970. (SL 1970, br. L 99) i određenih odredaba „Sporazuma o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke”, sklopljenog odlukom Vijeća od 25. rujna 1961. i objavljenog u Službenom listu od 18. veljače 1963. (str. 293.), u dalnjem tekstu „Atenski sporazum”.

- 2 U skladu s člankom 177. prvim stavkom Ugovora o EEZ-u „Sud je nadležan odlučivati o prethodnim pitanjima [...] koja se tiču tumačenja akata institucija Zajednice.” [neslužbeni prijevod]
- 3 Kao što proizlazi iz teksta odluke od 25. rujna 1961., Vijeće je sklopilo Atenski sporazum u skladu s člancima 228. i 238. Ugovora.
- 4 Stoga je taj sporazum, s obzirom na Zajednicu, akt jedne od institucija Zajednice, u smislu članka 177. prvog stavka točke (b).
- 5 Odredbe sporazuma, od trenutka njegova stupanja na snagu, sastavni su dio pravnog poretku Zajednice.
- 6 Stoga je u okviru tog pravnog poretku Sud nadležan odlučivati u prethodnom postupku o tumačenju tog sporazuma.
- 7 Prvim pitanjem žele se utvrditi točan sadržaj i doseg riječi „režim” iz stavka 2. Protokola br. 14 priloženog Atenskom sporazumu.
- 8 Iz spisa proizlazi da se problem u biti sastoji u tome odnosi li se „režim” iz tog protokola samo na carine i kvote ili na opći sustav uvoza grčkih vina u zemlje Beneluksa.
- 9 Stavkom 2. Protokola br. 14 predviđa se:

„Kraljevina Belgija, Veliko Vojvodstvo Luksemburg i Kraljevina Nizozemska primjenjuju na uvoz iz Grčke režim koji se primjenjuje na uvoz iz Njemačke, Francuske i Italije.”
- 10 U svrhu tumačenja te odredbe valja je ispitati u odnosu na opću strukturu Atenskog sporazuma čiji je ona dio, kao i na sve odredbe sadržane u samom Protokolu.
- 11 U skladu s člankom 6. navedenog sporazuma, pridruživanje između Zajednice i Grčke „temelji se na carinskoj uniji kojom je, uz iznimke predviđene Sporazumom, obuhvaćena sva trgovina robom i koja sadržava zabranu uvoznih i izvoznih carina te svih davanja s istovrsnim učinkom između država članica Zajednice i Grčke, kao i donošenje Zajedničke carinske tarife Zajednice u Grčkoj u odnosima s trećim zemljama.”
- 12 Funkcioniranje i odvijanje pridruživanja, osobito kad je riječ o poljoprivrednim proizvodima, treba se, u skladu s člankom 33. Sporazuma, popratiti postupnim usklađivanjem poljoprivrednih politika Zajednice i Grčke.

- 13 To usklađivanje podliježe, prvo, napretku koji Zajednica ostvari u uspostavljanju svoje zajedničke poljoprivredne politike i, drugo, provedbi postupka iz članaka 34. i 35. sporazuma.
- 14 U očekivanju takvog usklađivanja poljoprivredni proizvodi podlježu režimu utvrđenom u članku 37. Sporazuma i koji, za proizvode navedene na popisu u Prilogu III., obuhvaća postupno ukidanje carina i uvoznih kvota te davanja i mjera s istovrsnim učinkom.
- 15 Za proizvode koji se ne nalaze na prethodno navedenom popisu taj tretman znači konsolidaciju nacionalnih mjera koje se odnose na tarife i kvote koje su ugovorne stranke primjenjivale u trenutku stupanja na snagu sporazuma i proširenje, na njihovu međusobnu trgovinu, povlastica koje se trećim zemljama dodjeljuju u pogledu tarifa i kvota.
- 16 Osim toga, Protokolom br. 12 koji je priložen sporazumu predviđa se mogućnost da se na poljoprivredne proizvode primjenjuje sustav pristojbi predviđen u okviru zajedničke poljoprivredne politike.
- 17 Iz tih propisa proizlazi da je cilj Atenskog sporazuma ostvarenje carinske unije uz sljedeće tri zadrške: da to ostvarenje bude u rokovima koji su u tu svrhu predviđeni Sporazumom, uz posebne pogodnosti u području tarifa i kvota koje su osigurane za grčki izvoz određenih poljoprivrednih proizvoda, te slobodu odlučivanja o potrebnim mjerama za provedbu zajedničke poljoprivredne politike koja je Protokolom br. 12 zajamčena Zajednici.
- 18 Budući da se Protokolom br. 14 predviđa da se na grčki izvoz vina prošire povlastice koje države članice dodjeljuju ili bi mogle dodijeliti u međusobnoj trgovini, on pripada tim propisima.
- 19 Već samo na temelju toga jasno je da se predmet stavka 2. tog Protokola odnosi isključivo na carine i kvote koje se primjenjuju na grčki izvoz vina.
- 20 Osim toga, taj se stavak nalazi u odredbi kojom se uređuju isključivo pitanja tarifa i kvota pri izvozu grčkih vina u Njemačku, Francusku i Italiju.
- 21 Stoga valja zaključiti da se riječ „režim“ iz stavka 2. Protokola br. 14 priloženog Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke treba razumjeti na način da se odnosi isključivo na pitanja carina i količinskih ograničenja.
- 22 Drugim pitanjem pita se je li kompenzacijsko davanje na grčka vina koja se uvoze u Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luksemburg koje je uvela Komisija Europskih zajednica carina ili davanje s istovrsnim učinkom u smislu članka 37. stavka 2. prethodno navedenog Sporazuma o pridruživanju.
- 23 U skladu s člankom 9. stavkom 3. prvim podstavkom Uredbe br. 816/70,

„[a]ko je ponudbena cijena franko granica za vino, uvećana za carine, niža od referentne cijene za to vino, pri uvozu tog vina i vinâ iz iste kategorije naplaćuje se kompenzacijsko davanje jednako razlici između referentne cijene i ponudbene cijene franko granica uvećane za carine.” [neslužbeni prijevod]

- 24 U skladu s četvrtom uvodnom izjavom te uredbe osnovna je svrha tog davanja izbjegći poremećaje na tržištu Zajednice uzrokovane ponudama na svjetskom tržištu po neuobičajenim cijenama.
- 25 Stoga iz tog propisa proizlazi da se predmetno davanje određuje s obzirom na razinu cijene utvrđenu u skladu s ciljevima zajedničkog tržišta, da je plativo po promjenjivoj stopi koja podliježe fluktuacijama u skladu s nepredviđenim gospodarskim kretanjima i da ima stabilizirajuću ulogu na tržištu vina u Zajednici.
- 26 Takvo je davanje pristojba koja je neodvojiva od uspostave zajedničke organizacije tržišta vina.
- 27 Iako to davanje ne ispunjava svoju svrhu zaštite pri uvozu grčkih vina u zemlje Beneluksa, budući da je primjenjiva carina nula, ta okolnost ipak ne utječe na njegovu pravnu prirodu, već je ta okolnost isključivo posljedica povlaštene prirode tretmana osiguranog za tu vrstu uvoza.
- 28 Predmetna pristojba obuhvaćena je mjerama koje su donesene u okviru zajedničke poljoprivredne politike, osobito dodatnim odredbama za zajedničku organizaciju tržišta vina koje su utvrđene Uredbom br. 816/70.
- 29 Prvim stavkom Protokola br. 12 priloženog Atenskom sporazumu Zajednici je pridržana sloboda tako što je propisano da je
„sustav pristojbi koji je predviđen u okviru zajedničke poljoprivredne politike posebna mјera te politike koja se, u slučaju da je primjenjuje bilo koja stranka, ne smatra davanjem s istovrsnim učinkom kao carine u smislu članaka 12. i 37. Sporazuma o pridruživanju”.
- 30 U skladu s time na drugo pitanje valja odgovoriti da kompenzacijsko davanje, koje je u skladu s člankom 9. stavkom 3. Uredbe br. 816/70 uvedeno na grčka vina koja se uvoze u Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luksemburg, treba smatrati pristojbom u smislu Protokola br. 12 priloženog Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke te se u skladu s uvjetima tog Protokola ne može smatrati carinom ili davanjem s istovrsnim učinkom u smislu članka 37. stavka 2. tog Sporazuma.
- 31 Trećim pitanjem pita se je li u skladu s člankom 43. Atenskog sporazuma Komisija Europskih zajednica nadležna samostalno, odnosno bez uključivanja Vijeća za pridruživanje, utvrditi iznos i način naplate kompenzacijskog davanja na uvoz grčkog vina na područje EEZ-a.

- 32 Četvrtim pitanjem pita se je li, pod pretpostavkom da su zadovoljeni uvjeti za primjenu članka 41. Sporazuma o pridruživanju, Komisiji Europskih zajednica dopušteno da predviđenu zaštitu provede na drugi način osim s pomoću sustava minimalnih cijena, konkretno s pomoću sustava kompenzacijskih davanja koja naplaćuje Zajednica.
- 33 Članci 41. i 43. Sporazuma odnose se na posebne slučajeve obilježene poremećajima kojima se može ugroziti postizanje ciljeva utvrđenih u članku 39. Ugovora o EEZ-u ili postojanjem štetnog učinka na tržište jedne države članice ili više njih ili Zajednice, s jedne strane, ili Grčke, s druge strane.
- 34 Iz tih odredaba proizlazi da mjere koje su njima utvrđene imaju isključivi cilj riješiti poteškoće koje su posljedica neuobičajenih situacija na tržištu.
- 35 Za razliku od toga, sporno kompenzacijsko davanje jest mjeru za stabilizaciju uvoza i sastavni dio zajedničke organizacije tržišta vina.
- 36 Budući da članci 41. i 43. Sporazuma stoga nemaju nikakav utjecaj na primjenu tog davanja, pitanja o njihovu tumačenju u ovom su slučaju bespredmetna.

Troškovi

- 37 Troškovi État belge (Belgijska Država) i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.
- 38 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je presudom od 17. listopada 1973. uputio Tribunal de première instance de Bruxelles (Prvostupanjski sud u Bruxellesu, Belgija), odlučuje

1. **Riječ „režim” iz stavka 2. Protokola br. 14 priloženog Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke treba razumjeti na način da se odnosi isključivo na pitanja carina i količinskih ograničenja.**
2. **Kompenzacijsko davanje, koje je u skladu s člankom 9. stavkom 3. Uredbe br. 816/70 uvedeno na grčka vina koja se uvoze u Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luksemburg, jest pristojba u smislu Protokola br. 12 priloženog Sporazumu o pridruživanju između Europske ekonomske zajednice i Grčke te se u skladu s uvjetima tog Protokola ne može smatrati carinom ili davanjem s istovrsnim učinkom u smislu članka 37. stavka 2. tog Sporazuma.**

3. **Članci 41. i 43. Sporazuma o pridruživanju između Europske ekonomске zajednice i Grčke nemaju nikakav utjecaj na primjenu kompenzacijskog davanja uvedenog člankom 9. stavkom 3. Uredbe br. 816/70.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 30. travnja 1974.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski